
Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

FÖRÄNDRINGAR SEDAN SENASTE UPPDATERING 2020-12-21

- Under jourtid kan smittspårningen avgränsas till att omfatta listning av exponerade patienter och personal i slutenvård och på omsorgsboende.
- Om personen med covid-19 har eller haft symtom bedöms kontakter vara exponerade från 48 timmar före symtomdebut och framåt.
- Antalet provtagningar vid smittspårning utökas i de flesta fall från en till två. Grundskolebarn provtas i allmänhet endast en gång.
- Om antigen test finns tillgängligt tas sådant test tillsammans med PCR på exponerade patienter som utvecklar symtom inom slutenvård/kommunal vård eller omsorg.

OMFATTNING

Instruktionen gäller inom vårdenheter och vårdverksamheter för patienter/omsorgstagare, personal och studenter inom hälso- och sjukvård inklusive tandvård i Region Västmanland och kommunal vård och omsorg inklusive personliga assistenter men exklusive barnomsorg i Västmanland.

ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR SMITTPÅRNING

Smittspårning innebär att försöka ta reda på hur en person har blivit smittad, att identifiera och informera exponerade personer att de kan ha utsatts för smitta, samt att identifiera ytterligare personer med symtom på covid-19 så att åtgärder som hindrar vidare smittspridning kan sättas in. Utökad provtagning kan bli aktuell i smittspårningssyfte vid misstanke om smittspridning inom vård och omsorg.

Behandlande läkare är ansvarig för att smittspårning utförs enligt smittskyddslagen. Smittspårning inom vårdenhet kan överlämnas till ansvarig chef som i sin tur kan utse kompetent personal som utför smittspårningen. Om patienten vårdats med symtom på flera vårdenheter ska dessa meddelas. Ansvarig chef på respektive enhet ansvarar för smittspårning på den egna enheten.

Smittskydd-vårdhygien fungerar som ett stöd och ger råd avseende avgränsning och åtgärder i smittspårningen.

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

Under jourtid kan smittspårningen avgränsas till att omfatta listning av exponerade patienter och personal i slutenvård och på omsorgsboende.

Kontakta smittskydd-vårdhygien under kontorstid kommande vardag vid **misstanke om smittspridning i vård och omsorg** för råd om smittspårningens omfattning.

ÅTGÄRDER NÄR COVID-19 BEKRÄFTAS HOS PERSONAL ELLER PATIENT/OMSORGSTAGARE

Nedanstående åtgärder görs om personen som konstaterats smittad av covid-19 varit på vårdenheten/inom vårdverksamheten under tiden personen varit smittsam.

1. Ansvarig chef säkerställer att all personal
 - följer basala hygienrutiner och klädregler.
 - bär munskydd och visir vid allt vård- eller omsorgsarbete inom 2 meters avstånd till patienten där aerosolgenererande procedurer inte används.
 - håller avstånd till kollegor i gemensamma arbetsutrymmen inklusive personalrum och omklädningsrum, och där bär munskydd.
 - har god handhygien.
 - undviker att beröra ansiktet under arbetet.
2. Ansvarig chef säkerställer att personal kan identifiera symtom på covid-19 hos patienter/omsorgstagare och sig själva och att personalen vet hur de ska agera när misstanke om covid-19 uppkommer.
3. Ansvarig chef ansvarar för att smittspårning av personal och patienter/omsorgstagare genomförs enligt nedan.

Personal med symtom som vid covid-19 ska vara hemma från arbetet.

ÅTGÄRDER KRING ETT FÖRSTA NYUPPTÄCKT FALL

Vid ett positivt provsvar för covid-19 hos en medarbetare eller patient/omsorgstagare på en vårdenhet/inom en vårdverksamhet behöver ansvarig chef göra en bedömning av om det finns risk att andra på arbetsplatsen kan ha utsatts för smitta.

Smittspårningens omfattning vid positivt prov (PCR) för covid-19:

- Om personen med covid-19 har eller har haft symtom bedöms kontakter vara exponerade från 48 timmar före symtomdebut och framåt. Men om en misstänkt exponerad personal burit både munskydd och visir bedöms inte exponering ha skett.
- Om personen med covid-19 är symtomfri bedöms kontakter vara exponerade från provtagningstillfället och framåt. Men om både personen med covid-19 och misstänkt exponerad person är vårdpersonal och båda burit munskydd bedöms inte exponering ha skett.

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

Följande åtgärder behöver göras av chef:

- En kartläggning av vilka personer (patienter/omsorgstagare, medarbetare) som kan ha blivit utsatta för smitta (se nedan Schema exponerad patient/omsorgstagare respektive exponerad personal samt bilaga 1, 2 och 3 nedan).
- Information till berörda personer om att de kan ha blivit utsatta för smitta och att de ska vara uppmärksamma på symtom (främst luftvägssymtom eller feber) under 14 dagar från sista möjliga smittotillfälle. Sekretess-skäl kan hindra att den sjuke individen nämns vid namn.

Medarbetare som blivit utsatta för smitta kan arbeta så länge de inte utvecklar symtom som vid covid-19, eller diagnostisk provtagning (PCR) för covid-19 utfaller positivt, men de ska använda munskydd och visir vid allt vård- och omsorgsarbete och även i gemensamma arbetsutrymmen inklusive personalrum och omklädningsrum i väntan på sitt provsvar, dock i minst 14 dagar. Sedan början av oktober gäller även att medarbetare som är symtomfria hushållskontakter till bekräftade fall av covid-19 inte ska arbeta tills det gått 7 dagar från den anhöriges provtagningsdatum.

Patienter som utsatts för smitta men inte har några symtom vårdas i minst 14 dagar av personal som ska bära både munskydd och visir.

Ansvarig chef kontaktar smittskydd-vårdhygien för stöd och råd angående smittspårning och avgränsningar på kontorstid närmaste vardag. Under jourtid kan smittspårningen avgränsas till listning av exponerade patienter och personal i slutenvård och på omsorgsboende. Smittspårning av övriga kontakter kan utföras under kontorstid kommande vardag, om inte annat överenskommit med smittskydd-vårdhygien. Provtagning av exponerade styrs normalt till vardagar.

För patienter ineliggande på sjukhus ansvarar behandlande läkare på respektive vårdavdelning för smittspårning. Se instruktion 51882 "[Bekräftad infektion med covid-19 - smittspårning, smittskyddsanmälan och smittfriförklaring](#)". Det innebär att närkontakter (hushållskontakter, andra privata kontakter, närkontakter i arbete förutom vård och omsorg) ska informeras om att de varit utsatta för smitta, att de ska vara uppmärksamma på symtom under 14 dagar, samt om hur de ska agera om de i sin tur får symtom. Närkontakterna ska få "[Information till dig som är närkontakt till person med covid-19](#)" som finns på 1177.se.

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

SCHEMA EXPONERAD PATIENT/OMSORGSTAGARE

Patient/omsorgstagare smittspåras om de exponerats för smittsam person

- från och med 48 timmar före den smittsamma personen fick sina symtom
- från och med provtagningsdagen om den smittsamma personen är symptomfri

<p>Patient/omsorgstagare exponerad av annan patient/omsorgstagare</p> <p>Följande innebär exposition för covid-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delat vådrum • Vistats i samma gemensamhetsutrymme eller deltagit i gemensam daglig verksamhet, inom 2 meter och 15 minuter. 	<p>Patient/omsorgstagare exponerad av personal</p> <p>Följande innebär exposition för covid-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt inom 2 meter mer än 15 minuter med personal som inte använt både visir och munskydd.
<p>Exponerad patient/omsorgstagare som utvecklar symtom inom slutenvård/kommunal vård eller omsorg – åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provtas* omgående för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR och också antigen test om det finns tillgängligt). • Positivt antigen test på patient med kliniskt misstänkt covid-19 bekräftar diagnosen men ska ändå alltid bekräftas med ett PCR-test. • Vid negativt PCR-prov svar tas nytt prov direkt om patienten fortsätter att ha symtom. Om patienten har blivit symptomfri tas provet om efter 5 dygn. • Isoleras i väntan på prov svar. Vid negativt prov svar: isoleras minst 7 dagar efter senaste exposition eller tills resultat erhållits om att båda provtagningarna blivit negativa** 	
<p>Exponerad patient/omsorgstagare utan symtom inom slutenvård/kommunal vård eller omsorg – åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provtas* omedelbart för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR). • Om det första provet blev negativt tas ett nytt prov efter 5 dagar.** • Isoleras om möjligt i 14 dagar efter senaste exposition. • Om patienter på flerbäddssal är exponerade bör de helst var och en flyttas till egna rum. Är det inte möjligt vårdas de kvar på flerbäddssalen. Eventuella tomma platser på salen spärras. 	
<p>Exponerad patient inom öppenvård/tandvård – åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informera om exposition för covid-19. Lämna "Information till dig som är närkontakt till person med covid-19" till patienten. Där finns information om hur patienten ska agera vid symtom. • OBS att det är var patienten vistas som avgör om prov ska tas (omedelbart och efter 5 dagar). Om patienten befinner sig i en miljö som är känslig för covid-19 (på en vårdinrättning, eller har hemsjukvård eller hemtjänst) ska patienten provtas, och vårdgivaren informeras. Om patienten vistas i hemmet utan hemtjänst eller hemsjukvård ska information lämnas, men inget prov behöver då tas. Om möjligt bör undvikas att exponerad patient åker hem till icke-smittad och icke-immun sammanboende. 	

* Person med genomgången covid-19 (smittfriförklarad efter positiv PCR eller serologi) ska inte provtas för SARS-CoV-2 med ny PCR inom de närmaste sex månaderna. Personen betraktas inte som smittsam.

** Observera att inkubationstiden kan vara upp till 14 dagar. De flesta insjuknar dock dag 2–5. Fortsätt dock vara uppmärksam på symtom inom 14 dagar efter senaste exposition, även lindriga symtom!

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

SCHEMA EXPONERAD VÅRD- OCH OMSORGSPERSONAL

Personal smittspåras om de exponerats för smittsam person

- från och med 48 timmar före den smittsamma personen fick sina symtom
- från och med provtagningsdagen om den smittsamma personen är symptomfri

<p>Personal exponerad av patient</p> <p>Följande innebär exposition för covid-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patientkontakt inom 2 meter mer än 15 minuter utan att ha använt visir och munskydd • Skyddsutrustning har gått sönder i samband med patientkontakt • Gällande rutiner har inte följts (till exempel bristande följsamhet till basala hygienrutiner, felaktig hantering av skyddsutrustning). • I de fall en omsorgstagare är bosatt på äldreboende eller har hemtjänst och inte kan ha smittats av någon annan än personal måste smittspårning ske även av personal som burit munskydd och visir. 	<p>Personal exponerad av vård- och omsorgspersonal</p> <p>Följande innebär exposition för covid-19:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt inom 2 meter mer än 15 minuter i gemensamma personalutrymmen, till exempel omklädningsrum, expeditioner, personalrum. • Om personen med covid-19 varit symptomfri i samband med den misstänkta exponeringen och både den personen och den misstänkt exponerade personen burit munskydd bedöms exponering inte ha skett.
<p>Exponerad personal med symptom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ska stanna hemma. • Ska provtas* för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR och också antigen test om det finns tillgängligt). • Positivt antigen test på patient med kliniskt misstänkt covid-19 bekräftar diagnosen men ska ändå alltid bekräftas med ett PCR-test. • Händelse där personal (inkl. studenter) exponerats för covid-19 enligt ovan ska rapporteras till närmaste chef. För anmälan och handläggning se respektive verksamhets rutin för avvikelshantering. 	
<p>Exponerad personal utan symptom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan arbeta men ska använda visir och munskydd i vård/omsorgssituationer och även i gemensamma arbetsutrymmen inklusive personalrum och omklädningsrum till och med 14 dagar efter senaste expositionen. • Ska omedelbart provtas för covid-19 (SARS-CoV-2 PCR)* • Om det första provet blev negativt tas ett nytt efter 5 dagar. • I minst 14 dagar bärs dubbelt skydd (både visir och munskydd) under hela arbetspasset även i gemensamma arbetsutrymmen inklusive korridorer, vid ronder och raster, utom när mat eller dryck intas. För övrigt noggrannhet med avstånd. • Ska vara uppmärksam på symptom inom 14 dagar efter senaste exposition. Gäller även lindriga symptom. <p>Obs! Om symptom uppstår under ett arbetspass ska personalen omedelbart gå hem och provtas snarast.</p>	

* Person med genomgången covid-19 (smittfriförklarad efter positiv PCR eller serologi) ska inte provtas för SARS-CoV-2 med ny PCR inom de närmaste sex månaderna. Personen betraktas inte som smittsam.

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

ÅTGÄRDER VID FLERA NYUPPTÄCKTA FALL PÅ SJUKHUS

Om en första smittspårning enligt ovan resulterar i minst ett positivt sekundärfall kan smittspårning och provtagning behöva utvidgas enligt rekommendation från smittskydd-vårdhygien.

Vid flera sekundärfall informerar smittskydd-vårdhygien i samråd med berörd verksamhet chefläkare. Ställningstagande till sammankallande av operativ utbrottsgrupp, se [Åtgärdsplan vid vårdrelaterade smittutbrott i Region Västmanland, nr 33617](#). Operativ utbrottsgrupp kan fatta beslut som går längre än ovanstående grundregler vid situationer med smittspridning.

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

BILAGA 1 – LISTA EXPONERADE PATIENTER/OMSORGSTAGARE

Lista patienter/omsorgstagare som exponerats.

Vårdenhet: _____ Ansvarig chef: _____

Patient/omsorgstagare Namn och personnummer	Vårdas på enhet	Symtom covid-19 Datum för symtomdebut	PCR-prov Datum
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg

Sammanställning patienter/vårdtagare

- Exponerade, antal:
- PCR-provtagna, antal:
- Antigentestade, antal
- Utvecklat symtom, antal:
- Positivt PCR-prov, antal:
- Positivt antigen test, antal:

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

BILAGA 2 – LISTA EXPONERAD PERSONAL

Lista personal som exponerats.

Vårdenhet: _____ Ansvarig chef: _____

Exponerad personal Namn och personnummer	Enhet/avdelning	Symtom covid-19 Datum för symtomdebut	PCR-prov Datum
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg
			Datum: ☐ Pos ☐ Neg

Sammanställning personal

- Exponerade, antal:
- PCR-provtagna, antal:
- Antigentestade, antal
- Utvecklat symtom, antal:
- Positivt PCR-prov, antal:
- Positivt antigen test, antal:

Smittspårning vid covid-19 inom vård och omsorg i Västmanland

BILAGA 3 – CHECKLISTA FÖR SMITTSPÅRNING

Checklistan används när exponerade kontaktas. För patienter scannas ifylld checklista in i den elektroniska patientjournalen. För övriga är checklistan ett arbetsmaterial som destrueras efter avslutad smittspårning.

Vårdenhet: _____ Ansvarig chef: _____

Upprättad av (namn, sign): _____ Datum: _____

Namn	
Telefon	
E-post	

- Personen bedöms vara exponerad och fortsatta åtgärder utförs enligt nedan.
- Information given om inkubationstid och möjliga symtom.
- Personen har symtom på covid-19. Datum för symtomdebut
- Ta ställning till PCR-provtagning enligt riktlinjer för symtomgivande infektion och smittspårning.
- Lämna informationsbladet "[Information till dig som är närkontakt till person med covid-19](#)" som finns på www.1177.se. Informera även muntligt. Personer utan symtom kan leva som vanligt. Personal utan symtom kan tjänstgöra.
- Patient/vårdtagare vårdas ineliggande på: _____ som är kontaktad

Samtliga exponerade informeras om

Vikten av god hygien inklusive handhygien och hostetikett.

Vid uppkomst av akut sjukdom i behov av sjukvård tas telefonkontakt med 1177.

Uppsök inte vårdinrättning utan föregående telefonkontakt.

Information ges till personal om arbetsskadeanmälan i förekommande fall.

Vid allmänna frågor om covid-19: ring telefonnummer 113 13 eller se

krisinformation.se, www.1177.se, www.folkhalsomyndigheten.se.

Vid tillkomst av symtom, stanna hemma. Ta prov om möjligt. Följ den information som fås i samband med provtagning/provsvar.